

ната на Марица. Шопътъ отъ Радомирско („бозаджията“) не е като она отъ Вратчанско. Нито Македонецътъ отвъдъ Вардара („бърсакътъ“) е същиятъ по долината на Струма. А още по-малко Рупцитъ отъ Одринско („Странженци“) съ като она по Рупчосъ и въ Ахчелеби. Ала онова, което е запазила всѣка отъ тия петь групи дава обособяване на битовъ блокъ и може по него всѣка група да изпъква съ свое нѣщо прѣдъ другитѣ.

Отъ всички български групи най-обособени сѫ:

1. Шопътъ. Той живѣе неспрѣтно, кажете, нечисто: около кѫщата му обикновено нѣма градина,—свинетъ сѫ всичко разровили. Облеклото му е бѣло, съ тѣсни беневреци, а кожухътъ му нередко съ вълната навънъ, е лъсналъ отъ киръ.

По цвѣта на коси и очи шопитъ прѣдимно сѫ сиви: сажни хора съ не красиви скълести лица и съ мъгливи и скриетни погледи. Даватъ се прѣсторено за прости: изглеждатъ като добичета съ скършени вратове, съкашъ сѫ готови да се примирятъ съ всичко, а въ сѫщностъ тѣ едничко вредъ и винаги сѫ се непоколебимо опирали на мащехата народна сѫдба.

Шопътъ има особена слабостъ къмъ женската си половина и вѣчно влюва съ нея, за него каточели нѣма нищо по умразно отъ жена. На воля си ли ще се расърди, дѣтето си ли ще мъмри или кучето си ще изхока, шопътъ вика: „ахъти жено врачанска!“

Познаватъ шопа добрѣ българските офицери; общо е мнѣнието, че той е роденъ за войникъ: поносливъ, покоренъ и суровъ, като вълкъ.

Шопитъ дадоха голѣми благодѣтели въ дѣлото на народното въздраждане, какъвто е прочутиятъ покойникъ Денкоглу отъ София. Но малко сѫ тѣхни прѣставители между по първите наши културни дѣйци.

2) Мизиецътъ е скроменъ, чистоплътенъ, смисленъ земедѣлецъ и занятчия. Той е хладнокръвенъ философъ, не любвеобиленъ. почти спартански строгъ въ живота си. Прѣдприемчивъ е, но нѣма широкъ спекулативъ духъ, за това въ търговията е не смѣлъ (освѣнъ въ чертата Габрово, Дрѣново, Търново, Свищовъ).

Любезнателенъ, съ здравъ разсѫдѣкъ, мизиецътъ не е мечтатель, наопаки, дори е измѣренъ до консерватизъмъ. И съ това си качество въ традиционния търговски свѣтъ той бие и винаги ще бие неспокойния до авантюризъмъ македонецъ.

Мизиецътъ е смѣтливъ (дори („боткаджия“) и сухо себиченъ: рѣдко се застѣпва за съсѣда си. Той дѣлбокомислено казва: „брать братъ не храни, но тежко му който го нѣма“.

Мизиецътъ много дѣржи за приличие и нравственостъ и обича да сатиризира, макаръ да не е твърдъ духовитъ (всепакъ повече отъ другитѣ български групи). Той осмѣ даже Срѣдногорското възстание: „пуститѣ клисурци станали московци, а панагюрци — донски